

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงานงบประมาณของกองทัพบก

โดย : พันเอก สรวิศ ปานเจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : พันเอก

(คมศักดิ์ เจียมวัฒนาเลิศ)

กรกฎาคม ๒๕๖๕

ในแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมากองทัพบกได้รับกรอบการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณอย่างจำกัด และยังถูกปรับลดงบประมาณในขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณของรัฐบาล โดยเฉพาะการเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นจำนวนมาก จึงเป็นประเด็นหลักสำคัญที่บุคลากรของกองทัพบกในสายงานงบประมาณ และสายงานอื่น ๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ สามารถที่จะวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพขั้นตอนการจัดทำงานงบประมาณของกองทัพบก และการบริหารงานภายใต้ข้อจำกัด ของทรัพยากร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยในเรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงานงบประมาณของกองทัพบก” เพื่อเป็นแนวทางการวางแผน กำหนดนโยบายและแนวทาง การปฏิบัติงานให้กับหน่วยและกำลังพลของกองทัพบกในการจัดทำงานงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการที่รัฐบาลกำหนด รวมถึงเพื่อไม่เป็นเหตุให้ถูกปรับลดงบประมาณในขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณของรัฐบาล โดยศึกษาปัญหาและสาเหตุที่มีผลกระทบต่อการจัดทำงานงบประมาณของกองทัพบก เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำงานงบประมาณที่มุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับแนวทางที่สำนักงบประมาณกำหนดในขั้นตอนการวางแผนงบประมาณ ขั้นตอนการจัดทำงานงบประมาณ และขั้นตอนอนุมัติงบประมาณ

โดยจากผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำงานงบประมาณ และปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องที่ผ่านมา รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำงานงบประมาณของกองทัพบก พบว่า ในการจัดทำ

งบประมาณของกองทัพบก มีระเบียบ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณที่มีความชัดเจน สามารถนำหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และกำหนดแนวทางในการดำเนินการ ภายในกองทัพบก ให้มีความถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ ซึ่งการดำเนินการที่ควรทำเพิ่มเติม เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนจัดทำงบประมาณของกองทัพบก ได้แก่ การเพิ่ม ความสำคัญในขั้นตอนของการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ ที่ได้รับ จากการใช้จ่ายงบประมาณ การมีระบบการติดตามประเมินผลเพื่อวัดผลสำเร็จตามตัวชี้วัดที่มี ประสิทธิภาพ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนในการจัดทำงบประมาณ และการจัดทำแผน/แนวทางในการพัฒนากองทัพบกให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน

ซึ่งขั้นตอนของการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการ ใช้จ่ายงบประมาณ เป็นขั้นตอนเริ่มแรกของการจัดทำงบประมาณ กองทัพบกจะต้องให้ความสำคัญ เพิ่มขึ้นในขั้นตอนดังกล่าว เพื่อให้สามารถดงบประมาณในส่วนของงานที่ไม่จำเป็น และนำงบประมาณ ที่คาดว่าจะได้รับการจัดสรรอย่างจำกัด มาให้กับงานที่ส่งผลกระทบต่อแผนการพัฒนาและยุทธศาสตร์ ของกองทัพ รวมถึงปรับปรุงรายละเอียดของงานเดิมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มากขึ้น ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ การมีระบบการติดตามประเมินผลเพื่อวัดผลสำเร็จ ตามตัวชี้วัดที่กำหนด รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของงานในแต่ละระดับตามโครงสร้างงบประมาณของกองทัพบก เพื่อให้หน่วยงบประมาณของกองทัพบก และหน่วยรับผิดชอบงบประมาณหลัก (กรมฝ่ายเสนาธิการ) ที่รับผิดชอบกลุ่มงานในแต่ละด้าน ได้รับข้อมูลที่สำคัญเพื่อใช้ในการพิจารณาทบทวน ปรับปรุง รายละเอียดในการดำเนินงาน และวางแผนการจัดทำงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ รวมถึง ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนงานด้านงบประมาณ รวมถึงการจัดทำแผน/แนวทางในการพัฒนากองทัพบกในเรื่องต่าง ๆ ให้มีรายละเอียดที่ชัดเจน ซึ่งการดำเนินการจำเป็นที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยที่เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยควรมีการหารือ ร่วมกัน เพื่อทำความเข้าใจ และร่วมกำหนดแนวทางในการดำเนินการ ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนในการผลักดัน คือ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาของกองทัพบก เนื่องจากการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน เดิม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญจากรูปแบบวิธีการปฏิบัติเดิม บุคลากร และหน่วยที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจในการดำเนินการ นอกจากนี้จะต้องมีการทบทวนปรับปรุง แนวทางในการดำเนินการจัดทำงบประมาณที่ปฏิบัติอยู่เดิมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้อง กับหลักเกณฑ์ และแนวทางที่สำนักงานงบประมาณกำหนด รวมถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

